

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De scurrilitate, & de his quæ valere possunt contra hoc peccatum. Capvt
XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

li loquendi habitus emergit, qui virum ita propensum ad illa te loquendum reddit, quod abstinere agerrimè potest. Propterea habitus ne generetur à principio obuiandum est: secundum quod dicit metrista: Principiis obsta, sero medicina paratur.

De scurrilitate, & de his qua valere possint contra hoc peccatum.

CAPVT XXIII.

Scurrilitas, quæ à stultis curialitas dicitur, est iocularitas, sicut dicit gl. super epistolam ad Ephe. 5. ¶ Cōtra quod peccatum, Primo possunt valere verba sacræ scripturæ quæ illud dissuadēt: vt est illud ad Ephes. 3. Fornicatio autem & omnis immunditia, aut auaritia, nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos: aut turpitudine, aut stultiloquium, aut scurrilitas. Et 2. ad Thess. 3. Audiuimus quosdam inter vos ambulare inquietè, nihil operantes, sed curiosè agentes. His autè qui huiusmodi sunt denunciamus, & obsecramus in domino Iesu Christo, vt cum silentio operantes panem suum manducent. ¶ Secūdo potest valere cōtra hoc peccatum, si scurras diuersis generibus rerum comparemus.

¶ Notandum ergo quod scurra est velut capra, vel simia, cum quibus ludit diabolus, & homines excitat ad risum. Capra animal fœtidum est. Simia animal deformè. Sic tales valde fœtidi sunt & valde deformes. Ipsi etiam sunt fures damnosissimi. ¶ Tempus enim, quo nihil est pretiosius in vita ista, inter transitoria hominibus furantur. ¶ Ipsi consolatores sunt eorum qui laborant in seruitio diaboli. Ipsi releuant falsis recreationibus labores eorum qui vadunt in infernum, ne deficiant in via. Ipsi faciunt etiam obdormire homines in peccatis, vt à diabolo deferantur in infernum, & non excitentur. ¶ Tertio potest valere contra hoc peccatum, si ponantur ea, quæ sacra scriptura dicit de risu huius temporis, ad quem verba scurrilia excitant.

¶ De risu huius temporis.

NOTANDVM ergo quod risus huius temporis error est. Vnde Eccl. 2. Risum reputaui errorem. Est etiam velut quædam ebullitio stultitiæ. Vnde Prou. 15. Os fatuorum ebullit stultitiam. Fit autem hæc ebullitio ad ignem prauæ cōcupiscentiæ, scurra sufflante illum ignem vento vanitatis incluso. Risus autè talis, est velut sonitus spinarum ardentium sub olla crepitantium. vnde Eccl. 7. sicut sonitus spinarum ardentium sub olla, sic risus stulti. ¶ Item risus talis, est velut quidam nuntius stultitiæ cordis exterius insinuans. Vnde Eccl. 19. Amictus corporis, & risus dentium, & ingressus hominis enuntiant de illo. Item risus talis maledictus est. Vnde Luc. 6. Vx vobis, qui nunc ridetis, quia lugebitis.

¶ Quod

¶ *Quod multiplex risus malus sit.*

Ex his satis manifestum est quanta sit fatuitas securitatis, ad risum talem excitant. ¶ Item notandum quod est risus invidia, risus perfidia, risus infania, risus vanitatis pura, & risus prudentia. De risu inuidia loquitur Poeta describens inuidiam. Risus adest nunquam, nisi quem fecere dolores. De risu perfidia legitur Prou. 10. Quasi per risum stultus operatur scelus. De risu infania legitur Prou. 15. q. Stultitia est gaudium stulto. Vnde Aug. Malunt sapientes se habere sanos lugentes, quam phrenetici ridentes. Item Aug. dicit: Gaudium mundanorum, gaudium phreneticorum. Risus vero pura vanitatis est, cum aliquis ex fatua lenitate ridet. Ad quem risum possumus referre quod legitur Vitae patrum de quodam sene, qui vidit quendam ridentem. dixit ei: Coram caeli & terrae Domino rationem totius vitae nostrae reddituri sumus, & tu rides. Risus vero prudentiae est rarus & tacitus. Vnde Eccl. 21. Fatuus in risu exultat voce sua, vir autem sapiens vix tacite ridebit. Et Iob 29. Si quando timebam ad eos, non credebant. Greg. Prelatus debet se saliter habere ad subiectos, vt ridens timeri, & iratus posse amari: ne nimis latitia vilem, vel immoderata seueritas reddat odiosum. ¶ Notandum, quod sicut risus praesentis vitae debet esse rarus & modicus: sic luctus frequens & multus. Monemur autem ad hoc exemplo Christi, quem ter legimus fleuisse, risisse vero nunquam legimus. Fleuit Iesus super ciuitatis destructionem Ierusalem. Luc. 19. & ad Lazari suscitationem, Io. 11. & in agonia quam dolentius orauit, de quo fetu habetur ad Hebr. 5. Monet etiam ad hoc multiplex materia luctus, quam in mundo isto videmus, & hoc quod lachrymae nostrae in suo valore sunt. De hac materia requiritur in tractatu de Luxuria, in cap. de choreis.

De indiscreta taciturnitate.

CAP. XXIII.

Sequitur de indiscreta taciturnitate. Et notandum quod sicut vitiosa est loquacitas, sic etiam vitiosum est semper tacere. Vnde Eccl. 3. Tempus tacendi, & tempus loquendi. Ipsi. Seruanda est lingua, non insolubiliter liganda. Ber. Mors & vita in manibus linguarum. Ideo ori ponenda est custodia, vt nec vitalem aedificationis clausura damnet, nec letalis pernicies liberum sortiatur egressum. ¶ *Quod tacere in prelatiis malum sit. & maxime a verbo predicationis.*
TACITURNITAS vero praecipue est reprehensibilis in prelatiis, qui docere habent populum. Illis enim tacere a verbo predicationis, mors est. vnde Exo. 28. praecipuum est quod in vestimentis partibus vestium sacerdotalium fierent tintinnabula aurea.